

Pallets bakstenen maakten zaterdag plaats voor een podium op de bouwplaats van Breda Bouw. Het eerste Cobouw-verkiezingsdebat leidde tot zwetende parlementsleden en bouwvoormannen.

Debattemperatuur loopt op in zicht van stembus

Merel van der Ham
Breda - Een zinderend warme zaterdagmiddag. Op een bouwplaats in Breda wapperen vlaggen van BredaBouw vanwege de Dag van de Bouw. Tussen twee rijen sociale huurwoningen in aanbouw verzamelen zich bouwers, politici en toeschouwers voor het allereerste Cobouw verkiezingsdebat.

Vier Tweede Kamerleden Paulus Jansen (SP), Ger Koopmans (CDA), Jan Boelhouwer (PvdA) en Brigitte van der Burg (VVD) bestijgen het podium om de degens te kruisen met mensen uit de bouwpraktijk. Dat zijn Cees Kwaaitaal, directeur van Breda Bouw en gastheer van de middag, Elco Brinkman, voorzitter van Bouwend Nederland, Gijs Buijs, bestuurslid van Aannemersfederatie Nederland en directeur van Travhydro steigerbouw, Johannes Hoogstraten, columnist van de Cobouw en directeur van stratenmakersbedrijf Hoogstraten Wegenbouw BV en Menno Lammers. De laatste, werkzaam bij Vernieuwing Bouw, zit namens de NieuwBouw aan tafel. Cobouw legt het gezelschap een aantal prangende vragen voor.

Weet de politiek te weinig van de bouw en lijdt de sector daaronder? "Dat is echt kletsboek", reageert

“
Debatten over de bouw zijn al veel levendiger
”

Koopmans. "Kamerleden moeten helemaal geen deskundigen willen zijn. Goede regelgeving ontstaat door goede samenwerking tussen branche en medewerkers, daar hoeven kamerleden niet eens bij te komen. Ik zie juist debatten soms

Paulus Jansen (SP): "SP zal het AOW-akkoord niet blokkeren."

ontsporen als mensen er echt verstand van hebben." "Het is zeker geen kletsboek", stelt Hoogstraten. "Als je de discussie over de zware beroepen ziet: de afstand is wel degelijk heel groot. Die klacht is er op de werkvloer en bij aanbestedingen. We zien de mensen niet, we horen ze niet. We krijgen alleen maar de leeftijdsverhoging, zzp'ers en Polen in de nek." "Met name op het detailniveau van de regelgeving zit veel rotzooi", voegt Koopmans toe. "Bijvoorbeeld bij het Bouwbesluit, wat je dan ineens meemaakt is ongelofelijk. Veel regelgeving wordt geregeld met AMvB's en ministeriële regelingen, die gaan buiten de Tweede Kamer om. Daar zouden we ons als parlement wel meer tegenaan willen bemoeien, maar dat is qua werk niet te overzien." Volgens Jansen zitten er weinig mensen met een technische achtergrond in de kamer. "Bouw is een heel technisch onderwerp. Toch zijn de debatten over bouw nu wel veel levendiger dan een paar jaar terug." Volgens Kwaaitaal zou de politiek de bouw in ieder geval helpen door helderheid te geven over maatregelen. "Veel regelingen zijn onduidelijk of onbekend bij de consument. We hebben te maken met leegloop in de markt, dus geef duidelijkheid over regelingen en wees consequent."

Gaat het akkoord van de sociale partners over de AOW - doorwerken tot 66 in 2020 - te ver?

Hoogstraten: "Het maakt niet uit of het 65 of 85 jaar wordt want we worden in dit beroep toch niet ouder dan

Ger Koopmans (CDA): "Handen af van de hypotheekrenteaftrek."

55. Ik kan niet verlangen van een stratenmaker dat ie 65 wordt in dit beroep, laat staan 67 jaar. Dus de vraag is: Wat gaat de politiek er tegenoverzetten?"

“
U moet eens ophouden met die stemmingmakerij
”

Brinkman reageert: "Het is ontzettend moeilijk om te bepalen wat zwaar is en wat niet zwaar. Maar er zijn voor de nieuwere generaties grotere en kleinere bestratingsmachines. Alle werkzaamheden zijn daardoor licht uit te voeren. Dat geldt natuurlijk niet voor de oudere generatie, maar wel voor de jongere. Ieder jaar kunnen we de overlevingstabellen naar boven bijstellen." Bouwvakkers in het publiek zijn het er niet mee eens: "We zijn de hele dag in de weer, het terrein is ongelijk, ook met machines blijft het zwaar werk."

Boelhouwer: "Er is allerlei speelgoed in de bouw om de werkzaamheden te verlichten, maar de discussie wat onder de zware beroepen valt, blijft een moeilijke. De meeste mensen in ambachtelijke beroepen beginnen jong, dus na 45 jaar werken met pensioen is een redelijke oplossing waarbij je de zware beroepen-discussie niet hoeft te voeren." Menno Lammers merkt op dat de

Jan Boelhouwer (PvdA): "Ik kom zeker terug in de Tweede Kamer."

arbeidsvoorwaarden vaak traditioneel zijn. "We moeten ook de ruimte krijgen om te innoveren, die is er nu onvoldoende."

Wordt het geen tijd de belangenbehartiging van het mkb en de grote bedrijven te verenigen?

Brinkman reageert gestoken: "Ik zit hier niet namens de grote bedrijven alleen, ik zit hier namens alle bedrijven. U moet eens ophouden met die stemmingmakerij. Hoort u dat ik daar boos en verdrietig over ben? We hebben een gezamenlijk belang, dus we moeten ophouden met ruzie maken in eigen tent. Daarmee zetten we een totaal verkeerd beeld neer naar de politiek." Buijs ziet het anders: "Het mkb komt er niet tussen. Wij worden als branche minder gehoord dan het old boys-netwerk. In bijvoorbeeld de Crisis- en Herstelwet staat te weinig voor het mkb. Het is alleen voor grote projecten."

Dat is niet waar volgens Koopmans. "In de wet barst het van de kleine projecten. Maar het clusteren van projecten is totaal doorgeslagen. Daar moeten jullie met de VNG over spreken en ook Rijkswaterstaat moet daarmee stoppen." Buijs maakt een handreiking naar Bouwend Nederland: "We moeten toch maar weer eens samen om tafel." Brinkman antwoordt: "We doen niet anders dan praten."

Heeft Nederland meer asfalt nodig? Jazeker, volgens VVD-Kamerlid Van der Burg. "Meer investeren in asfalt is noodzaak om de files aan te

Brigitte van der Burg (VVD): "NEN-normen worden gratis."

pakken." Boelhouwer is het daarmee niet eens. "Je kunt de files niet oplossen door alleen meer asfalt te draaien. Je moet een kilometerbeprizing invoeren zodat mensen niet op de weg zijn als ze daar op piektijden niet hoeven zijn", stelt hij. Van der Burg ziet eerder een oplossing in de ict. "Door de kilometerheffing verplaats je eerder de files dan dat je ze oplost. Je moet kijken naar nieuwe manieren van werken, bijvoorbeeld thuiswerken." Ook in het publiek zijn de meningen tegengesteld. Een medewerker van Breda Bouw vindt dat slimmer met

“
We moeten ruimte krijgen om te innoveren
”

de werktijden moet worden omgegaan. "Veel mensen zitten op hetzelfde moment op de weg, je kunt ook schuiven met werktijden." Zijn collega is het niet met hem eens. Thuiswerken is in de bouw geen optie. "En ik werk in een team, ik kan mijn werktijden niet zelf bepalen", reageert hij. Boelhouwer meent echter: "We komen in de decennia van de slimme mobiliteit. We moeten met mobiliteit doen wat in de bouw ook gebeurt: Niet alleen maar veel investeren, maar met kleine stapjes beter gebruik maken van je potentieel." ■

Cees Kwaaitaal: "Brabant schaadt de bouw door stop op crisisubsidies."

Gijs Buijs: "Belangen AFNL en Bouwend Nederland zijn dezelfde."

Menno Lammers: "Gunneprijs leidt niet tot prijsafspraken."

Johannes Hoogstraten: "Stratenmaker is en blijft een zwaar beroep."

Elco Brinkman: "Ik sluit een terugkeer in de politiek uit." Foto's: Boyd Smith